

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛАТИНСЬКА МОВА»

Компонента освітньої програми – вибіркова (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	"Культурологія"
Спеціальність	034 Культурологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	ЧАКАЛ ІНЕСА СТЕПАНІВНА, к.філол. н., доцент кафедри румунської та класичної філології ЗАГАЙСЬКА ГАЛИНА МИХАЙЛІВНА, к.філол. н., доцент кафедри румунської та класичної філології ЛЮБІМОВА ОКСАНА ВАСИЛІВНА, к.філол. н., доцент кафедри румунської та класичної філології http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=225
Контактний тел.	+380372-58-48-34
E-mail:	i.chakal@chnu.edu.ua g.zagaiska@chnu.edu.ua o.liubimova@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5912
Консультації	понеділок, вівторок з 14.30 до 16.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Латинської мова» має велике наукове, культурне, пізнавальне значення. Він покликаний, окрім вивчення граматики і лексики, розширити загальнолінгвістичний та загальнокультурний кругозір студентів, виробити науковий підхід до вивчення і засвоєння фахових навчальних предметів. Латинська мова – ключ до вивчення сучасних європейських мов. Важливим компонентом викладання є ознайомлення здобувачів вищої освіти з історією і культурною спадщиною античного світу, що давно стали надбанням всього людства.

Навчальна дисципліна передбачає засвоєння студентами нормативної граматики, оволодіння умінями і навичками читання, письма, граматичного аналізу і перекладу латинських текстів; формування знань про структуру латинської мови та її лексичний склад, місце у генеологічній і типологічній класифікації індоєвропейських мов; вміння грамотно вживати фахову наукову термінологію латинського походження, розуміння міжнародної наукової термінології, створеної на ґрунті греко-латинських елементів, знання шляхів проникнення латинських лексем у сучасні європейські мови; вміння аналізувати мовний матеріал з огляду на словотворчі та етимологічні характеристики лексичних одиниць; використання в усному і писемному мовленні латинських

крилатих висловів і паремій; вироблення культури філологічного аналізу і перекладу першоджерела. Вивчення латинської мови має не лише полегшити засвоєння фахових предметів зі спеціальності «культурологія», але й поглибити знання української мови, сприяти загалом підготовці до майбутньої професії.

Мета викладання дисципліни „Латинська мова” – підготовка майбутніх культурологів на основі знання латинської мови до поглибленого вивчення курсів античної, середньовічної культури, культури епохи Відродження, античної і середньовічної літератури, сучасних європейських мов. Курс вивчення латинської мови полягає не лише у безпосередньому накопичуванні знань, а й у формуванні навиків самостійно ці знання шукати і вміло користуватися ними в практичній професійній діяльності.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ФОНЕТИКА ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА I.	
Тема 1	Вступ до історії латинської мови та її значення для культурології.
Тема 2	Phonetica. Alphabetum Latinum. Accentus. (Фонетика. Латинський алфавіт. Наголос).
Тема 2	Morphologia. Verbum. Praesens indicativi activi. (Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного стану).
Тема 4	Imperativus praesentis (Наказовий спосіб теперішнього часу).
Тема 5	Nomen Substantivum. Substantiva primae et secundae declinationum (Іменники 1 та 2 відмін).
Тема 6	Praepositiones (Прийменники).
Тема 7	Nomen Adiectivum. Adiectiva primae-secundae declinationis (Прикметники 1 та 2 відмін).
Тема 8	Pronomina personalia, possessiva, pronomina reflexiva, adiectiva pronominalia (Займенники особові, присвійні, зворотні, займенникові прикметники).
Тема 9	Imperfectum et Futurum I (primum) indicativi activi (Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану. Майбутній час недоконаного виду активного стану).
Тема 10	Genus passivum temporum systematis infecti (Пасивний стан часів системи недоконаного виду).
Тема 11	Синтаксис пасивної конструкції.
Тема 12	Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №1.
МОДУЛЬ 2. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА II	
Тема 13	Substantiva tertiae declinationis (Іменники 3 відміни).
Тема 14	Adiectiva tertiae declinationis (Прикметники 3 відміни).
Тема 15	Pronomina demonstrativa, determinativa, relativa, interrogativa, indefinita, negativa (Займенники: вказівні, відносні, питальні, неозначені, заперечні).
Тема 16	Gradus comparationis adiectivorum (Ступені порівняння прикметників).

Тема 17	Adverbium. Gradus comparatiōnis adverbiorum (Прислівник. Ступені порівняння прислівників).
Тема 18	Declinatio quarta et quinta nominum substantivorum (Іменники 4 та 5 відмін).
Тема 19	Activum temporum systematis perfecti (Часи системи перфекта активного стану).
Тема 20	Verba anomala (Неправильні дієслова).
Тема 21	Formae verbales. Неособові форми дієслова (Participia, Gerundium, Gerundivum, Supinum).
Тема 22	Passivum temporum systematis perfecti (Часи системи перфекта пасивного стану).
Тема 23	Verba deponentia, semideponentia, defectiva, impersonalia (Відкладні та напіввідкладні, неправильні, безособові).
Тема 24	Nomen Numerale (Числівник).
Тема 25	Modus coniunctivus (Умовний спосіб).
Тема 26	Coniunctio. Particula. Interiectio (Сполучник, частка, вигук).
Тема 27	Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №2

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу «Латинська мова» застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, методи пояснення, інструктаж, бесіда, навчальна дискусія, метод проблемного викладення, репродуктивний метод, перекладно-граматичний метод, практичні заняття із застосуванням перевірок та проведенням короткотермінових контрольних робіт, поточне тестування, усне опитування. Навчання відбувається в очній формі.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

***Поточний контроль:** відвідування практичних занять та робота на них, виконання практичних завдань, ІНДЗ (у рамках самостійної роботи студента), тестування, диктанти, вивчення напам'ять фразеологізмів, філологічної термінології і лексики, переклад оригінальних і адаптованих текстів з давньогрецької мови на українську і навпаки.*

***Підсумковий контроль** – залік.*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. *Бойко Н., Миронова В.* Українсько-давньогрецько-латинський словник. 2-е вид., доп. К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2012. 271 с.
<http://www.pinax.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/Українсько-давньогрецько-латинський-словник.pdf>
2. *Герчанівська П.Е.* Культурологія: термінологічний словник. К. : Національна Академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2015. 439 с.
https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/nauka/vydannia/Gerchanivska_Slovnyc_compressed.pdf
3. Енциклопедичний словник класичних мов / Звонська Л.Л., Корольова Н.В., Лазер-Паньків О.В. та ін.; За ред. Звонської Л.Л. 2-ге вид. випр. і допов. К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. 552 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Zvonska_Lesia/Entsyklopedychnyi_slovnyc_klasych_nykh_mov.pdf
4. *Макар І.С., Любімова О.В.* Латинська мова для студентів факультету іноземних мов = Latin language for students of Foreign languages department: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 192 с.
URI <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9680>
5. *Макар І.С., Любімова О.В.* Основи латинської мови для студентів-філологів: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 119 с.
6. *Оленич Р.М., Оленич І.Р., Чернюх Б.В.* Латинська мова: навчальний посібник. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. Львів: Світ, 2008. 472 с.
<https://www.scribd.com/document/434243149/Lingua-Latina-2008-ООЧ>
7. *Ревак Н.Г., Сулим В.Т.* Латинська мова (для неспеціальних факультетів): [підручник]. Вінниця: Нова Книга, 2006. 440 с.
8. *Чакал І.С., Любімова О.В.* Латинська мова для студентів факультету іноземних мов = Latin language for students of Foreign languages department : навч.-метод. посібник; друге вид., випр. і доп. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 196 с.
URI <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10094>
9. *Чуракова Л.П.* Латинсько-український та українсько-латинський словник – понад 25 тисяч слів та словосполучень. К.: Чумацький Шлях, 2009. 617 с.
10. *Яковенко Н.М., Миронова В.М.* Латинська мова: підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2009. 455 с.
<http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk681116.pdf>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Латинська мова» висвітлена у презентації навчальної дисципліни

https://drive.google.com/file/d/14h9nuc7H_MACaB-N7lbLIB9zqyRvoHAD/view

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Латинська мова» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни

<https://drive.google.com/file/d/1G9fL-e-dd5vnBF-1JQwdS5UgMBt9apk1/view>